

Nurmijärven kunnan hankintalinjaukset

KH 16.1.2023

Johdanto

Nurmijärven kunnan hankintatoimea sääntelee hankintoja koskeva lainsäädäntö, kunnan hallintosääntö ja hankintaohje.

Edellä mainittujen tueksi on hankintapalvelut yksikkö laatinut Nurmijärven kunnan hankintalinjaukset, joiden tavoitteena on tukea hankintatoimen yleistä ohjausta sekä siihen liittyvää päätöksentekoa. Hankintalinjaukset perustuvat kunnan strategiaan ja toimintaperiaatteisiin (asukas- ja asiakaslähtöisyys, vastuullisuus, rohkeus) sekä kansalliseen hankintastrategiaan, joka on luotu Hankinta-Suomi toimenpideohjelmassa (julkaisu 9.9.2020).

Valtiovarainministeriö asetti 5.9.2019 yhteistyössä Kuntaliiton kanssa Vaikuttavat julkiset hankinnat –toimenpideohjelman (Hankinta-Suomi) kansallisen julkisten hankintojen strategian laatimiseksi, julkisten hankintojen toimijoiden yhteistyön lisäämiseksi ja hankintojen vaikuttavuuden kehittämiseksi.

Hankintalinjauksia on luonnosvaiheessa esitelty toimialojen johtoryhmissä, kunnan johtoryhmässä sekä paikallisille yrittäjille suunnatussa tilaisuudessa.

Nurmijärven kunnan hankintalinjaukset koostuvat neljästä eri teemasta:

1. Sujuvat hankinnat
2. Vastuullisuus ja vaikuttavuus
3. Innovatiivisuus
4. Hankintojen johtaminen

Kukin teema on jaoteltu erilaisiin tahtotiloihin, niiden toteutukseen ja todentamiseen. Hankinnan valmisteluvaiheessa tulee yksittäisen hankinnan kohdalla valmisteluryhmässä pohtia hankintalinjauksessa mainittujen teemojen (1-3) tahtotilat ja niiden hyödyntämisen mahdollisuudet kyseisen, yksittäisen hankinnan kohdalla. Kaikkia tahtotiloja ei välttämättä ole tarkoituksenmukaista toteuttaa jokaisen hankinnan kohdalla vaan on tärkeää arvioida mitkä tahtotilat soveltuvat parhaiten juuri kilpailutusprosessin alla olevaan hankintaan.

Tahtotilan todentamisen seurantaan laaditaan hankintojen valmisteluvaiheessa käyttöön otettava hankintakortti, jolle merkitään hankintaprosessin edetessä ne harkitut ja toteutetut hankintalinjaukset, joita kyseisen hankinnan kohdalla sovelletaan.

Hallintosäännön mukaisesti kunnanhallitus päättää hankintatoimen periaatteet ja hyväksyy yleiset hankintoja ohjaavat toimintatavat.

Teema 1: Sujuvat hankinnat

Teemassa ”Sujuvat hankinnat” huomioidaan osallistamista, viestintää ja yhteistyötä eri tahojen välillä.

TAHTOTILA – KONKREETTISET TAVOITTEET	TAHTOTILAN TOTEUTUS	TAHTOTILAN TODENTAMINEN
<p>Teemme toimivia ja laadukkaita hankintoja osallistavasti ja edistäen markkinoiden elinvoimaisuutta mahdollisuuksien mukaan myös paikallisesti/alueellisesti.</p> <p>Käymme tiivistä vuoropuhelua yritysten ja elinkeinoelämän sekä yrittäjäjärjestöjen kanssa.</p>	<p>Pyrimme toteuttamaan hankintoja siten, että paikallisten yritysten kynnys osallistua tarjouskilpailuihin alenee.</p> <p>Avoin viestintä hankinnoista markkinavuoropuhelujen avulla sekä tiedottamalla paikallisia yrittäjäjärjestöjä julkaistavista ennakkoilmoituksista sekä tarjouspyynnöistä.</p>	<p>Onko hankinnan valmistelussa käyty markkinavuoropuhelua ja onko paikallisia yrityksiä osallistunut markkinavuoropuheluun?</p> <p>Verrataan paikallisten/alueen yritysten tarjousten määrää kaikkien jätettyjen tarjousten määrään.</p> <p>Vastaako hankinnan lopputulos hankintatarpeeseen (=onnistunut hankinta)?</p>
<p>Mahdollistetaan pienten ja keski suurten yritysten osallistuminen tarjouskilpailuihin sekä markkinan jakautuminen useammalle toimijalle.</p>	<p>Jaamme hankinnat sopiviin kokonaisuuksiin mahdollisuuksien mukaan.</p> <p>Vältetään liian suuria hankintakokonaisuuksia, ettei pk-yrityksiä rajata tarpeettomasti hankinnoista.</p>	<p>Miten iso osa kynnysarvon ylittävistä hankinnoista on jaettu osiin?</p>
<p>Yhteishankintayksiköiden kilpailutuksiin ja sopimukseen liittyminen arvioidaan ja harkitaan tapauskohtaisesti.</p>	<p>Punnitaan liittymisen hyödyt ja haitat sekä arvioidaan resurssit ja vaikuttavuus koko organisaation tasolla sekä yhdessä sopimuksen käyttäjätahon kanssa.</p>	<p>Arvioidaan toteutuneen sopimuksen soveltuvuutta sopimuskaudella.</p>

Teema 2: Vastuullisuus ja vaikuttavuus

Teemassa ”Vastuullisuus ja vaikuttavuus” huomioidaan hankintoja erityisesti kestävän kehityksen (taloudellisuus, ekologisuus ja sosiaalisuus) ja vaikuttavuuden näkökulmasta.

TAHTOTILA – KONKREETTISET TAVOITTEET	TAHTOTILAN TOTEUTUS	TAHTOTILAN TODENTAMINEN
Hankinnan vaikuttavuuden tunnistaminen - Onko hankinta strateginen, merkittävä vai tavanomainen.	Kaikki hankinnat ovat tarpeellisia ja tärkeitä, mutta hankinnan vaikuttavuuden tunnistamisen kautta panostetaan enemmän strategiaan hankintoihin.	Hankinnan vaikuttavuus on tunnistettu suunnitteluvaiheessa ja kilpailutus etenee vaikuttavuuden mukaisesti.
Taloudellinen kestävyys (esim. Elin- kaarikustannukset) Ekologinen kestävyys (esim. energi- ankulutus) Sosiaalinen kestävyys (esim. saavu- tettavuus, työntekijöiden oikeudet) Kehitämme osaamistamme kestä- vän kehityksen kokonaisuuden huomioimiseksi.	Arvioimme hankinnan suunnittelu- vaiheessa kestävän kehityksen näkö- kulmaa ja pyrimme hankintamenet- telyn keinoin vaikuttamaan keskei- siin tekijöihin kestävästä kehitystä edistävästi. Osallistumme hankintojen vastuulli- suuteen ja vaikuttavuuteen liittyviin koulutuksiin sekä tiedon keräämi- nen. Kehitämme mekanismeja kestävän kehityksen huomioonottamiseksi hankintamenettelyssä.	Kuinka monessa sellaisessa hankin- nassa, jossa kestävän kehityksen merkittävyys on tunnistettu, on käytetty kestävän kehityksen elementtejä vähimmäisvaatimuk- sina, vertailuperusteina tai sopi- musehtoina.
Edistämme muita heikommassa työmarkkina-asemassa olevien työl- listymistä siihen soveltuissa han- kinnoissa. Lisäksi mahdollistetaan seuraavia toimintoja: oppisopimuspaikat, työssä oppiminen, työkokeilu	Käynnistämme hankinnoilla työllistä- misen prosessin. Käynnistämme hankintojen avulla prosessin, joka lisää oppisopimus- paikkoja, työssä oppimisen paikkoja ja työkokeilun paikkoja.	Kuinka monen sopimuksen kautta on työllistetty työttömiä työnhaki- joita/vuosi. Kuinka monen sopimuksen kautta on löytynyt oppisopimuspaikka, työssä oppimisen paikka tai työko- keilun paikka.
Tuemme hankinnoilla kunnan il- masto-ohjelmaa sekä huomioimme energiaa säästävät ja toimintaa te- hostavat ratkaisut. Ekologisesti kestäväillä hankinnoilla tuetaan vähähiilisiä ja kiertotalou- den mukaisia ratkaisuja.	Arvioimme hankintatarpeen välttä- mättömyyttä ja selvitämme mahdol- lisia vaihtoehtoisia toteuttamistapoja (esim. korjaaminen, käytettynä hank- kiminen, palveluna ostaminen, omana työnä tekeminen). Kilpailutettavissa tavara-, palvelu- ja urakkahankinnoissa arvioimme mer- kittävimmit ympäristövaikutukset ja pyrimme hankintamenettelyjen kei- noin pienentämään hankintojen ne- gatiivisia ympäristövaikutuksia.	Kuinka monessa kilpailutuk- sessa/vuosi on huomioitu ympäris- töön vaikuttavia tekijöitä. Pyritään arvioimaan vaikutus han- kinnan lopputulokseen.
Sosiaalisen kestävyden ja sen kriit- tisyden arviointi otetaan osaksi hankinnan suunnittelua.	Arvioidaan, sisältykö hankintaan so- siaalisen kestävyden riskejä.	Onko arvioitu sosiaaliset riskit han- kintakohtaisesti.

Teema 3: Innovatiivisuus

Teemassa "Innovatiivisuus" huomioidaan uusien toimintatapojen hyödyntämistä ja rohkeutta lähestyä hankintoja uudesta näkökulmasta.

TAHTOTILA - KONKREETTISET TAVOITTEET	TAHTOTILAN TOTEUTUS	TAHTOTILAN TODENTAMINEN
Tiedostetaan, mitä on innovatiivinen hankinta ja milloin kyseeseen voisi tulla innovaatiokumppanuus tarjouspyyntöä valmisteltaessa.	Yhteistyön lisääminen ja tiedon saanti eri hankintayksiköiden /organisaation yksiköiden välillä. Aktiivinen halu kehittää toimintaa.	Seurataan innovaatiokumppanuuteen perustuvia kilpailutuksia / toteutuneita innovatiivisia hankintoja. Esim. Kuinka monta innovatiivista hankintaa vuodessa.
Haetaan mahdollisuuksia kehittää toimintaa: hankintayksikkö ei määrittele ratkaisumallia vaan tarpeen!	Tiedostetaan muutos- ja kehitystarpeet, joihin haetaan ratkaisuja.	Seuranta: vastaako hankinta tarvetta, toimivuus, kustannukset, laadun mittarit: esim. toimitusaika, luotettavuus.
Vahva yhteys ekologisuuteen: energian säästö, uusiutuva energia, kierrätettävyys, vähäpäästöisyys	Otetaan huomioon kaikissa hankinnoissa mahdollisuuksien mukaan.	Energiankulutuksen, hävikin, jättemäärän, kustannusvaikutusten seuranta.
Kokonaistaloudellisten ratkaisujen löytäminen, esim. uudenlaisten toimintatapojen avulla.	Pyritään pois vanhentuneista ja tehottomista toiminnoista.	Kustannusvaikutusten seuranta.

Teema 4: Hankintojen johtaminen

Teemassa "Hankintojen johtaminen" huomioidaan hankintojen suunnitelmallisuutta, avoimuutta ja johtamista.

TAHTOTILA – KONKREETTISET TAVOITTEET	TAHTOTILAN TOTEUTUS	TAHTOTILAN TODENTAMINEN
Hankinnoilla tuetaan kunnan strategian toteutumista. Toimintaperiaattemme: Asukas- ja asiakaslähtöisyys, vastuullisuus ja rohkeus	Hankinnoissa noudatetaan kuntastrategiassa kuvattuja toimintaperiaatteita.	Kilpailutuksissa on huomioitu kuntastrategian toimintaperiaatteet.
Hankinnat ovat suunnitelmallisia ja osa organisaation toiminnan ja talouden suunnitteluprosessia.	Yhteistyön lisääminen eri yksiköiden välillä. Hankintoja ei toteuteta ad-hoc periaatteen mukaisesti, jos todellista ja kiireellistä tarvetta ei ole.	Hankintaryhmien ja hankinnan ohjausryhmän muodostaminen.
Hankintoja johdetaan ja ohjataan oikeaan tietoon perustuen.	Seurataan säännöllisesti koko organisaatiossa hankintatarpeita ja toteutuneiden hankintojen analyyssejä.	Hankintatarpeiden ja analyysien (esim. Hankintapulssi) seuranta toteutuu.
Hankintojen kokonaisuuden hallinnointi avoimuuden periaatteita noudattaen. Hankintojen kokonaiskuvan selkeyttäminen.	Hankintakalenterin käyttöönotto.	Hankintakalenteri on otettu käyttöön kunnan www -sivuilla.
Yhteiset hankintoja koskevat toimintatavat.	Toimitaan yhteisesti sovittujen toimintatapojen mukaisesti.	Yhteisten toimintatapojen mukainen toiminta.

Nurmijärvi

Nurmijärven kunta

PL 37, 01901 Nurmijärvi

Puh. (09) 250 021

nurmijarvi.fi